

॥ अथ चैत्ररथपर्व ॥ ११ ॥

॥ जनमेजय उवाच ॥ ते तथा पुरुषव्याघ्रा निहत्य वकराक्षसं । अतज्जुं ततो ब्रह्मन्किमकुर्वन् पाण्डवाः ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तथैव न्यवसन् राजनिहत्य वकराक्षसं । अधीयानाः परं ब्रह्म ब्राह्मणस्य निवेशने ।

ततः कतिपयाहस्य ब्राह्मणः शंसितव्रतः । प्रतिश्रयार्थी तद्देशं ब्राह्मणस्याजगाम ह ।

स सम्यक् पूजयित्वा तं विप्रं विप्रर्षभस्तदा । ददौ प्रतिश्रयं तस्मै सदा सर्वान्तिथिव्रतः ।

ततस्ते पाण्डवाः सर्वे सह कुन्या नरर्षभाः । उपासाञ्चक्रिरे विप्रं कथयन्तं कथाः शुभाः । ११२०

कथयामास देशांश्च तीर्थानि सरितस्तथा । राज्ञश्च विविधाश्चर्यान्देशांश्चैव पुराणि च ।

स तत्राकथयद्विप्रः कथाऽन्ते जनमेजय । पाञ्चालेष्वहुताकारं याज्ञसेन्याः स्वयम्बरं ।

धृष्टद्युम्नस्य चोत्पत्तिमुत्पत्तिञ्च शिखण्डिनः । अयोनिजत्वं कृष्णाया द्रुपदस्य महामखे ।

तदहुततमं श्रुत्वा लोके तस्य महात्मनः । विस्तरेणैव पप्रच्छुः कथाऽन्ते पुरुषर्षभाः ।

॥ पाण्डवा ऊचुः ॥ कथं द्रुपदपुत्रस्य धृष्टद्युम्नस्य पावकात् । वेदीमध्याच्च कृष्णायाः सम्भवः कथमहुतः । ११२५

कथं द्रोणान्महेष्वासात्सर्वाण्यष्टाण्यशित्त । कथं विप्र सखायौ तौ भिनौ कस्य कृतेन वा ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं तैश्चोदितो राजन्स विप्रः पुरुषर्षभैः । कथयामास तत्सर्वं द्रौपदीसम्भवं तदा ।

इत्यादिपर्वणि चैत्ररथपर्वणि द्रौपदीसम्भवे पञ्चषष्ठाधिकशतोऽध्यायः ॥ १६५ ॥

॥ ब्राह्मण उवाच ॥ गङ्गाद्वारं प्रति महान्वभूर्वाषर्महातपाः । भरद्वाजो महाप्राज्ञः सततं शंसितव्रतः ।

सोऽभिषेक्तुं ततो गङ्गा पूर्वमेवागतां सतीं । ददर्शाप्सरसं तत्र घृताचीमाशुतामृषिः ।

तस्या वायुर्नदीतीरे वसनं व्यहरत्तदा । अपकृष्टाम्बरां दृष्ट्वा तामृषिश्चकमे तदा । ११३०

तस्यां संसक्तमनसः कौमारब्रह्मचारिणः । चिरस्यरेतश्चस्कन्द तदुर्विर्द्वेण आदधे ।

ततः समभवद्द्रोणः कुमारस्तस्य धीमतः । अथगीष्ट स वेदांश्च वेदाङ्गानि च सर्वशः ।

भारद्वाजस्य तु सखा पृषतो नाम पार्थिवः । तस्यापि द्रुपदो नाम तदा समभवत्सुतः ।

स नित्यमाश्रमं गत्वा द्रोणेन सह पार्षतः । चिक्रीडाध्ययनं चैव चकार चत्त्रियर्षभः ।

ततस्तु पृषतेऽतीते स राजा द्रुपदोऽभवत् । द्रोणोऽपि रामं शुश्राव दिक्सन्तं वसु सर्वशः । ११३५

वनन्तु प्रस्थितं रामं भरद्वाजसुतोऽब्रवीत् । आगतं वित्तकामं मां विद्धि द्रोणं दिजोत्तम ।

॥ राम उवाच ॥ शरीरमात्रमेवाद्य मया समवशेषितं । अस्त्राणि वा शरीरं वा ब्रह्मन्नेकतमं वृणु ।

॥ द्रोण उवाच ॥ अस्त्राणि चैव सर्वाणि तेषां संहारमेव च । प्रयोगश्चैव सर्वेषां दातुमर्हति मे भवान् ।

॥ ब्राह्मण उवाच ॥ तथेत्युक्त्वा ततस्तस्मै प्रददौ भृगुनन्दनः । प्रतिगृह्य तदा द्रोणः कृतकृत्योऽभवत्तदा ।

संप्रहृष्टमना द्रोणो रामात्परमसम्मतं । ब्रह्मास्त्रं समनुज्ञाय नरेष्वभ्यधिकोऽभवत् । ११४०

ततो द्रुपदमासाद्य भारद्वाजः प्रतापवान् । अब्रवीत्पुरुषव्याघ्रः सखायं विद्धि मामिति ।

॥ द्रुपद उवाच ॥ नाश्रोत्रियः श्रोत्रियस्य नारथी रथिनः सखा । नाराजा पार्थिवस्यापि सखिपूर्वं किमिष्यते ।

॥ ब्राह्मण उवाच ॥ स विनिश्चित्य मनसा पाञ्चाल्यं प्रति बुद्धिमान् । जगाम कुरुमुख्यानां नगरं नागसाङ्ग्यं ।